

Mill., hvoraf en væsentlig Del omtrent Halvdelen, $1\frac{1}{4}$ Mill., skal gaa særlig til Løttelse af de ved Loven om Alderdomsforsørgelsen paalagte Byrder, saa forekommer det mig rigtignok, at man i en ganske mærkelig og betænkelig Grad gaar bort fra det hele Grundlag, hvorpaa man forhandlede i 1891. Dette er saa meget mere betænkeligt, som Staten siden den Tid har gjort yderligere Ofre i samme Retning ved at give meget betydelige Tilskud til Sygekasserne. Det forekommer mig derfor, at denne særlige Paaberaabelse af disse Love og særlige Anvendelse af det eventuelle Statsoverskud til Løttelse af de ved Loven af 1891 paalagte Byrder har sin meget betænkelige Side, og at det i ethvert Tilfælde er en Selvfølge, at der hertil vil kræves en ligefrem ny Overenskomst efter forudgaaende Forhandling med de forskellige Faktorer, som den Gang saa Sagen noget hver fra sit Synspunkt og endes om en vis bestemt Form. Det staar derfor for mig saaledes, at dersom der overhovedet skulde blive Tale om at anvende Statens Overskud i det kommende Finansaar til Løttelse af Kommunerens Byrder, maatte det være en ufravigelig Betingelse, at det kom alle Kommuner til gode. Jeg vil af de anførte Grunde være lidt betænkelig ved saa stærkt at pege særligt paa det af de Herrer fremhævede Moment til den egentlige Fordelingsgrund. Hovedbetingelsen maa nu, forekommer det mig, under alle Omstændigheder være den, at det var en sikker og given Ting, at der var det forudsatte Overskud i Statskassen. Den ærede Ordfører gjorde gældende, at det var ret naturligt, at man ikke ophamlede det enkelte Aars Overskud i Statskassen, men gif til en Ordning, hvorved man kom, om ikke til en faktisk Balance, saa dog til, at Overskuddet kunde komme selve Skatteyderne til gode, og den ærede Ordfører mente, at dette da vilde være en kraftig Spore til Sparommelighed i den lovgivende Forsamling. Jeg skal indrømme, at dette meget vel kunde tænkes, og at man ikke vilde finde det helt unaturligt, om man betragter Staten og Kommunerne for saa vidt som et sammenhørende Hele, og derfor vil gaa den Vej, som her er peget paa, og sige: Har Staten et enkelt Aar Overskud, som den ikke har Brug for, er det naturligt, at det anvendes til Løttelse for Kommunerne. Men denne Fremgangsmaade har ogsaa en Sidebetænkelighed. Det er jo nemlig et Spørgsmaal, om ikke den stærke Spore til Sparommelighed meget ofte vil føre til, at ogsaa i og for sig særdeles nyttige Foranstaltninger udsættes

eller helt nægtes, for at man kunde staffe Skatteyderne den forventede Tilbagebetaling, som de efter Aars Erfaring har gjort Regning paa. Udeles ubetinget vil jeg ikke anbefale denne Sparommelighed, naar den sit en saa stærkt virkende Karakter. En Hovedbetingelse maatte da i alle Tilfælde være, at der var et virkeligt Overskud. Dersom nu Lovforslaget gif ud paa, at kun det Overskud, som kommer til Stede i Finansaaet 1894—95 blev anvendt til Skattelettelse for Kommunerne, vilde ganske vist en Del af de Betænkeligheder falde bort, som jeg og mine ærede Kollega i Udvalget have, men Forslaget gaar jo ud paa at fastslaa et vist bestemt Beløb, som skal gives, uden Hensyn til, om der virkelig bliver et faktisk Overskud. Resultatet vil altsaa blive dette, at Staten eventuelt skulde give Kommunerne et Tilskud af sin Kassebeholdning, eller maasse endogsaa gøre Gæld for at give Kommunerne et saadant Tilskud, for ikke at tale om, at ogsaa den Mulighed kunde komme, at man blev nødsaget til at udskrive ny Statutter til Staten, for at kunne eftergive Statutter til Kommunerne, en Omvej, som dog heller ikke vilde være rigtig hensigtsmæssig. Det kan ikke nægtes, at den Begrænsning, der nu er opstillet, saaledes at Bestemmelsen kun kommer til at gælde for et enkelt Finansaar, er mere nominal end reel, og den ærede Ordfører anerkendte ogsaa selv i Virkeligheden dette, idet han nævnte, at dersom man først havde faaet Forslaget vedtaget, vilde Omstændighederne nok føre til, at man i de kommende Aar maatte gøre det samme, for saa vidt der er et Overskud. Jeg tror, det vil blive meget vanskeligt at komme bort derfra. Det første Spørgsmaal, der her fremstilles sig, er naturligt det: Er Statskassens Stilling en saadan, at der ikke er nogen som helst Nødvendighed for, at henlægge noget til Forstærkning af Kassebeholdningen og Reserveconden? Kan man for en Tid frastrive sig ethvert saadant Overskud?

Rettelser.

- Sp. 4424, §. 11 f. n. „Minister“, læs: „Ordfører“.
 — 4425, §. 25 f. n. „fremmede“, læs: „ansete“.
 — 4426, §. 10 f. o. „behandler“, læs: „udgiver“.
 — — §. 24 f. n. „de andre“, læs: „hverandre“.
 — — §. 2 f. n. „Aignes-les-Mortes“, læs: „Aignes-Mortes“.
 — 4430, §. 11 f. n. „upolitisk“, læs: „upartisk“.